

Il-ħmara li nħobb

Daniel Meilak

Wara lejla ta' holm ikrah ma tantx qomt tajjeb. Dan l-aħħar il-holm sar itaqqalni hafna. Biss biss qomt xi tliet darbiet maħsud tul il-lejl li għadda. Fid-dinja jien wahdi, m'għandi 'l hadd aktar. Qatt ma żżewwiġt u issa li għandi erbgħa u tmenin sena sofrejt il-mewt ta' ħuti u l-uniċi neputijiet li għandi huma msefrin. Ma fadalli 'l hadd fil-għorfa fejn ngħix... għajr għal żewġt iħbieb li nqishom bħala familja. Mingħajrhom ma ngħaddix. Il-ħmara u l-kelb qatt ma jmeruni, dejjem ħabbewni u jien inħobbhom qishom uliedi li qatt ma kelli.

In-nies tar-raħal jistmerruni. Ngħiduha kif inhi, jien ma tantx nieħu ħsieb tiegħi nnifsi. Dak għalfejn? Il-kelb u l-ħmara ma jagħtux kas ta' dan. Xi darba kull xahrejn nieħu l-qatgħa ta' ħajti. Jigu bl-ambulanza quddiem l-għorfa tiegħi għal għarrieda, joħorġu minnha żewġt irġiel lebsin ilbies stramb blu b'żewġ faxxi fiddiena jleqqu ma' kull pexxul u jehduni magħhom lejn l-isptar. Wieħed minn dawn darba smajtu jgħid dan il-preċiż kliem:

'Jinten daqs is-seba' pesti, għonqu kollu swied, difrejh b'ċapep skuri taħthom, maħmuġ inkallat u ma jinħasel qatt, dejjem bl-istess ħwejjeġ u jgħix fil-ħmieġ u l-imbarazz.'

Jgħaġġbuhom ftit. Huwa minnu li ma ninħasilx, imma jien qatt ma nxommi ninten. U l-ħwejjeġ għalfejn se noqghod inbiddilhom? Min se jarani? M'iniex ta' xi tmintax, hux, li rrid nimpresjona xi tfajla żnella! Imma dawn jagħtuni ħasla papali, iqaxxru li l-leħja (li qatt ma nqaxxar) u jaqtgħuli xagħri pulit. Ma

tantx indum hekk. Inħossni stramb. Sa ftit ġranet wara nerġa' nkun lura fl-istat komdu ta' qabel.

Ma rrid xejn aktar. Għandi din id-daqsxejn ta' ġhorfa fi sqaq f'waħda mit-toroq ċentrali tar-raħal, b'niċċa ċkejkna tal-Madonna fuq il-bieb ta' barra. Ma tantx għandi għamara jew inkwatri mal-ħajt. Għaliġa biżżejjed ikolli roqgħa tiben ratba fejn norqod. Il-ħmara u l-kelb jorqdu hdejja għas-šana. Għalfejn inħallihom barra għall-ksieħ? Xejn xejn joffru li ftit wens anke billejl.

Il-ħmara għal qalbi wisq. Issa xjahet ukoll. Qabel kienet tiġbidli l-karettun meta mmur fl-għalqa li għandi 'l barra mir-raħal, f'ras il-wied. F'dawn l-aħħar ftit ġranet m'għadhiex tkun trid tinzel miegħi u tippreferi toqgħod tixxaħxaħ fil-ġhorfa bla ma tkun trid tiċċaqlaq. Forsi ma tantx tiflaħ jew qed tuġagħha sieqha. Jiena ħennejt għaliha u bdejt inħalliha hemm għall-irdoss sakemm tħossha aħjar. Imma dan il-ħolm ikrah mhux qed iħallini kwiet u ħsiebi biss fuqha. Nohlom li ninfired minnha darba għal dejjem. E, xi darba jrid jaasal dak il-jum. Imbagħad veru niġi waħdi. L-unika kumpanija li jkolli tisparixxili f'tebqat' għajni ukoll. Il-kelb ma tantx nistrieħ fuqu għax dak ġieli jqatta' ljieli barra mingħajr ma biss naf fejn ikun iħuf.

Dan l-aħħar ukoll, qisu minn meta beda ġej dan il-ħolm, il-kelb qed jaqbad ħafna mal-ħmara. Qabel ma tantx kien jagħti kasha. Imma daż-żmien ma jħallihex minuta bi kwietha. Il-ħin kollu jikxef snien, jinbaħ u jipprova jagħtiha s-salt. Ma nħallihx jersaq lejha. Dik għandha bzonn il-mistrieħ bħalissa sakemm forsi tirkupra ftit. Imbagħad forsi terġa' tibda tiġi l-għalqa miegħi. Jien nagħmel minn kollox biex ma tagħmilx f'qalbha. Hi torqod hdejja tmiss miegħi u mmellsilha ftit qabel ma tmur għajni bija.

Dalghodu sebaħ temp mill-isbaħ tar-rebbiegħa. Ghalkemm għandi daż-żmien kollu, għadni nħossni f'saħħti biżżejjed li ninzel ftit l-għalqa. Qomt, kelli biċċa ħobż minn tal-bieraħ li kienet ibbieset xi ftit għax hallejtha barra fuq xkora mitwija fuq banketta, imma kiltha għax ma rridx ninzel l-għalqa bi stonku vojta. Kelli ftit silla fuq ir-raff u nizzilt ftit minnha u poġġejtha lill-ħmara halli jkollha x'tiekol matul il-jum filwaqt li għamiltiha wkoll ftit ilma ġo borma qadima kollha mġemmda u bla manku halli jkollha x'tixrob ukoll. Dan għax illum reġġeħ lanqas riedet tiġi miegħi. Ix-xjuħija x'tagħmillek! Hallejtha tixxaħxaħ hemm ħa tistrieħ mimduda fuq it-tiben bħas-soltu. Lestejt l-imgħažqa, ergajt tajt ħarsa lejni il-ħmara għažiza tiegħi u dak il-ħin għaddew minn moħħi l-ħafna memorji ta' kemm qdietni, kemm offrietli mħabba, ta' kif darba beżgħet mill-kelb li kont ġibt u ħarbet tiġri fit-toroq tar-raħal. Mhux tort tagħha kien, miskina. Sadanittant il-kelb kien jaqbeż u jdur ma' saqajja. Ixomm minn qabel li nkun se mmur l-għalqa. Qbadt kollox u tlaqt bil-mixi.

Fil-għalqa nieħu pjaċir. Inkabbar xi haġa tal-frott u l-hxejjex sabiex inkun nista' ngħix. Għaliġa daqshekk biżżejjed. Meta kont iżgħar fiż-żmien kont anke mmur naħdem raba' f'widien oħra. Izda issa ż-żmien beda jagħmel bija u din il-biċċa li għandi hi biżżejjed. Qlajt f'it patata u poġġejtha fl-ixkora tal-faxx u għamiltha għall-ġenb. Naqqajt f'it il-haxix hażin kif stajt. Jikber wisq. Minn ġimgha għall-oħra ma tagħrafhiex l-għalqa jekk thallih jikber, ja mġharraq li hu. L-importanti li tnaqqi f'it kuljum ħalli x-xoġhol ma tarahx kollu f'daqqa mbagħad. Kien hemm haġt tas-sejjeħ li ċeda fix-xitwa u kuljum intella' xi żewġ ġebliet mill-gorboġ li f'forma mal-art u nerga' nibnihom f'posthom. Biex naghmel il-haġt kollu f'gurnata ma niflaħx, imma hekk f'it f'it ix-xoġhol isir. Għaġla m'għandix. F'nofsinar waqaf intefef xi haġa u wara strihaġt siegħa f'għar li għandi mhaffer fil-blat fl-għalqa. Dari kont inrabbu l-qzieqez hemm ġew, imma maż-żmien nehhejthom, għalkemm għad fadal il-briegħed tagħhom li jiffaċċa fferoċjat f'dawn iż-żminijet tar-rebbieġħa meta t-temp jibda jishon.

Qbadt it-triq lura lejn l-għorfa. Għal-lum biżżejjed. Moħħni kien il-hin kollu fuq il-hmara. Tgħid kienet batuta dan l-aħħar? Forsi għalhekk ma kinitx tkun trid tiġi miegħi l-għalqa? Kieku tibda tokrob, ngħid jien. Insomma. Meta qrobt lejn l-għorfa kien hemm il-ġara u giet fuqi. Qagħdet xi f'it 'il bogħod minni biex kelli mitni. Qaltli li dan l-aħħar ġranet hemm riħa qawwija ġejja mill-għorfa. Kuljum tgħidli l-istess haġa. Jiena naħseb li dak il-frott li kont tellajt mill-għalqa xi ġranet ilu u nsejtu wara l-bieb. Naħseb li thassar u niten. Aħjar tara tagħħa dik. Kulhadd ħsiebu fin-nies. Ftaħt l-għorfa u dhalt. Wara l-bieb nilmah żewġ firien li kienu qed jieklu minn dal-frott. Għax tgħid, ma nafx għaliex dan l-aħħar il-ġrieden u l-firien ždiedu wkoll fil-għorfa, l-aktar qrib il-hmara. Ma nafx x'inhi r-raġuni. Imorruli hdeġħa u jien inkeċċihom. Xi kultant noqtol xi wieħed minnhom. Ma jħalluħiex bi kwietha.

Ma kienet kielet xejn illum ukoll, l-istess bħal dawn l-aħħar ġranet. Is-silla kienet għadħa hemm kif hallejtha. Lanqas mill-ilma ma dehret li xorbot.

'Kif inti, sabiħa tiegħi?' staqsejtha.

Lanqas hoss ma għamlet. Ersaqt lejħa u għeditliħa:

'Se tibqa' ma titharrikk? Ilek jiem sħaħ hekk issa,' u fuq wiċċi dehret nofs tbissima, iżda kelli ċertu niket ġo fiħa li ma stajt nispjegħa. Ma jistax ikun li din ma tkellimnix. Imma kif? Rasha kienet iżzerżqet f'it 'l isfel minn fuq it-tiben. Għax issa kienet ċkienet xi f'it minn meta l-laħam beda jisparixxi taħt il-qilla tad-dud abjad u l-firien li jattakkawħa meta jien inkun l-għalqa. L-iskeletru tagħħa beda jidher. Erfajthielħa f'it 'il fuq ħalli terġa' tkun mistrieħa fuq it-tiben. Issa

teftift xi ħaġa jien ukoll u se nerga' nidhol norqod ħdejha. U le. Anke jekk kienet f'dan l-istat, miskina, imma ma jstax ikun li hi bla ħajja. Ma naċċettahex din. Issa naraw għada filgħodu kif tkun. Il-kelb ħallejtu barra dal-lejl għax inkella joqgħod jinbah għaliha u jxammem fiha.